

om jeg, hvad jeg ogsaa har nævnt, i mange Maader sympatiserer med, at vi kunne komme til at oprette Ejendomme af den Størrelse, som er angivet i Lovforslaget.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Fogtmann): Ja, vi høre jo bestandig, naar vi ville tale om Forsvarsspørgsmaal, at de ligge i Forsvarskommissionen. Nu høre vi ogsaa, naar vi tale om Præstegaardsjorder, at de ligge i det kirkelige Udvalg. Alle disse Skuffer kunde vi snart trænge til at faa lindede lidt for, saa at vi fik frit Spillerum overfor de Sager, som saaledes ere hengemte, men det kommer jo vel ogsaa nok. Jeg vil dog antage, at f. Eks. denne Sag vil man vel nok med nogenlunde praktisk Udbytte kunne behandle. Det er jo nemlig et rent praktisk Landbrugsspørgsmaal og ikke et kirkeligt Spørgsmaal. Det har jo ikke Spor med Kirken, og for saa vidt kunde man jo sige heller ikke med Præster at gøre, men det er et ganske almindeligt socialøkonomisk Spørgsmaal, der ligger for, og der interesserer det mig ikke saa grumme meget at høre, hvad det kirkelige Udvalg mener om den Ting.

Hvorvidt Ministerens Mening, at Præsterne til Dels — han mente vistnok endogsaa hovedsagelig — ønskede at beholde deres Jord, holder Stik, ja, det vil jo Undersøgelsen vise. Naar blot en Gang denne Lov traadte i Kraft, vilde det jo ret snart vise sig, hvor mange Præster der vilde benytte Lejligheden til at beholde deres Jord for deres Embedstid — udover den var der dog ingen Grund til at fastholde den.

Lige overfor Spørgsmaalet om at lade Præsterne beholde et mindre Brug, indrømmer jeg, at det selvfølgelig er et Spørgsmaal, som der kunde forhandles om. Jeg synes, det er urimeligt, og som Forslagsstiller kan jeg ikke andet end fastholde, at det naturlige og sunde sikkert efter hele Tidens Udvikling er, at det gaar væk alt sammen, men jeg indrømmer, at det er af den Slags Spørgsmaal, som der ikke er synderlig Princip i, og man kan senere forhandle og tale om, hvordan det kunde ordnes. Selvfølgelig vil en betydelig Beskæring, en Beskæring for Alvor allerede være et Fremskridt, det er jo givet. Jeg tror nu ikke, at dette med Spørgsmaalet

om Avlsbygningerne har nogen større Værdi, det spiller vist en forholdsvis underordnet Rolle i denne Forbindelse. Jeg maa sige, at de Tal, som Kultusministeren nævnte med Hensyn til Bortsalg af Præstegaardsjord, virkede paa mig netop i Retning af, at det haster med den Sag. Naar det gaar saa rask med Salget og endog fremadskridende, nærme vi os netop den Tid, da Privatkapitalismen rager og skraber til sig af Præstegaardsjord, og da Samfundet afleverer større og større Værdier. Jeg vil dog antage, at de fleste Partier, hvordan de end se paa det, maa sige, at det i og for sig er godt, at der er nogle Værdier af Jord, som det offentlige har et vist Indseende med og paa hvis Udnyttelse det øver en vis Indflydelse. Det forekommer mig, at naar Salget allerede gaar saa hurtigt, som den ærede Minister oplyste, er der god Grund til at komme til en principiel Løsning af hele Spørgsmaalet.

Indenrigsministeren lod til kun at være i det højeste mellemfornøjet med at have med denne Sag at gøre og havde for øvrigt mange Bekymringer med, hvordan det gik mellem det ærede Medlem for Svinninge (K. Pedersen) og mig, der løbe Panden imod hinanden. Den ærede Minister kan spare sig sine Bekymringer i saa Henseende, for det praktiske Spørgsmaal om, hvordan denne Sag skal ordnes, vil neppe ret tidt komme til at berede Vanskeligheder; vi komme nok til Forstaaelse indbyrdes. At hænge sig i Talemaader, som ere brugte i visse Situationer, under visse Forudsætninger, er dog for pedantisk, og det egner sig ikke til at bygge Argumenter paa i en saadan Sag. Naar den ærede Minister sagde, at det ærede Medlem for Svinninge blot havde talt om at gøre et lille Forsøg, er det noget, jeg ikke lagde Mærke til, men selv om det ærede Medlem for Svinninge mente, at vi skulde indskrænke os til at gøre et lille Forsøg, er det i alt Fald hans Ønske, at vi komme saa vidt. Men det udelukker selvfølgelig ikke, at det ærede Medlem er klar over, at saa langt hans Arbejde kan række og saa langt hans Stemme kan naa, behøve vi ikke disse Smaaaforsøg, men kunne dristigt og fortrøstningsfuldt med de praktiske Erfaringer, vi have, gaa til en ret omfangsrig Løsning af Sagen. Et an-